

An tSraith Shóisearach

Tráth 4: Teaghlaigh na Lúcháire

Eochairfhocail:

**CAITICÉIS
CEILIÚRADH IDIRNÁISIÚNTA
COMHDHÁIL
COMHARTHAÍ
AN EAGLAIS THEAGHLAIGH
PÁPA
PONTAIF
CASÓG**

Cad é Cruinniú Domhanda na dTeaghlach?

F

Féach: worldmeeting2018.ie/en/About/About-WMOF2018 (3 nóim 09)

Chruthaigh An Pápa Eoin Pól II an chéad Chruinniú Domhanda na dTeaghlach sa bhliain 1994. Tharla an ócáid sa Róimh. Ceiliúradh a bhí ann ar thábhacht an phósta agus an tsaol teaghlaigh don tsochaí, agus don Eaglais chomh maith. Eagraítear gach triú bliain í, mar cheiliúradh idirnáisiúnta ar lúcháir an teaghlaigh agus an phósta.

G

Gníomhaíocht

Tabhair cuairt ar shuíomh idirlín Chruinniú Domhanda na dTeaghlach 2018 (worldmeeting2018.ie). Déan amlíne a chruthú a léiríonn stair Chruinniú Domhanda na dTeaghlach. Luaigh na dátaí, na láithreacha, na Pápaí éagsúla a bhaineann le hócáidí na Comhdhála.

Cad a tharlóidh in Éirinn i rith Chruinniú Domhanda na dTeaghlach?

21 Lúnasa 2017	Seoladh chlár aonbhliana ag Cnoc Mhuire ag ullmhú don Chomhdháil
21 Lúnasa 2018	Oscailt Náisiúnta Chruinniú Domhanda na dTeaghlach Baile Átha Cliath
22–25 Lúnasa 2018	Comhdháil thrí lá; urnaí, ceiliúradh, caiticéis
26 Lúnasa 2018	Féile na dTeaghlach
27 Lúnasa 2018	Ceiliúradh Sollúnta Eocairisteach (Pápa Proinsias i láthair, le cúnamh Dé)

San aitheasc a thug sé ag Cruinniú Domhanda na dTeaghlach, Filideilfia 2015, arsa an Pápa:

‘Má thugann duine ar bith cupán d’fhíorusce daoibh as ucht gur le Críost sibh, deirim libh go fírinneach nach mbeidh sé gan a thuarastal a fháil. (Marcas 9:41).’ Foghlaimimid na comharthaí beaga cineáltais seo sa bhaile i measc an teaghlaigh. Ní smaoinimid mórán orthu; ach cuireann siad leis an saol. Déanann na máithreacha agus na seanmháithreacha, na haithreacha agus na seanaithreacha, na páistí, na deartháireacha, na deirfiúracha rudaí den sórt sin go minic i rith an lae, ar bhealach neafaiseach. Comharthaí beaga an chineáltais, an cheana, na chomhbhá atá iontu. Cuirtear suipéar te blasta ar fáil istoiche, bricfeasta luath don duine a éiríonn le dul ag obair, gnáth chomharthaí an chineáltais. Beannaítear sinn roimh dhul a chodladh dúinn, beirtear barróg orainn ar fhilleadh abhaile dúinn i ndiaidh an lae. Sin an bealach ina léirítear an grá, i measc chomharthaí ceana an ghnáthshaoil a chuireann ar ár suaimhneas sinn. (w2.vatican.va/content/francesco/en/homilies/2015/documents/papa-francesco_20150927_usa-omelia-famiglie.html)

M

Machnamh

Bí ag smaoineamh ar feadh tamaill ar thráthnóna inné, nó ar am ar bith a chaith tú in éineacht le do mhuintir féin.

- Cad iad na comharthaí ceana, cineáltais, comhbhá a léiríodh duit inné?
- Cad iad na comharthaí ceana, cineáltais, comhbhá a léirigh tusa i leith an duine eile?
- Má bhíonn tú ar do shuaimhneas leis, roinn do scéal féin leis an duine in aice leat

San aitheasc céanna, deir An Pápa Proinsias go bhfásann an creideamh nuair a chuirtear i bhfeidhm é ar bhealach a bhíonn faoi thionchar an ghrá. Is é seo an fáth gur féidir labhairt faoi Eaglais an Teaghlaigh. Is i measc an teaghlaigh is fearr an creideamh a bheith beo beathach, ar mhaithe le cách.

P

Plé

Déan an ráiteas thuas a phlé leis an rang. Cad is brí leis go díreach? Nuair a bhíonn an plé déanta, scríobh míniú i do chóipleabhar air.

O

Obair Bhreise

An aontaíonn tú leis an ráiteas? Tabhair míniú ar an bhfreagra.

Nó:

Lean An Pápa Proinsias ar aghaidh agus é ag míniú dúinn go n-iarrann Íosa orainn na comharthaí beaga cineáltais seo a léiriú go minic. Ba cheart dúinn daoine eile a spreagadh leis an nós a leathnú. Ba mhaith leis go mbeadh an saol á chaitheamh againn ar bhealach comhbhách caoin a léiríonn an tionchar a bhíonn ag Íosa orainn nuair a chaitear an saol de réir a thola.

Scríobh alt a léireodh an bealach ina bhféadfá féin comharthaí beaga an chineáltais a spreagadh i measc dhaoine eile. Dá ndéanfaí a leithéid, nach dtiocfadh feabhas iontach ar an saol?

Cé hé an Pápa Proinsias?

F

Féach: [biography.com/people/pope-francis-21152349](https://www.biography.com/people/pope-francis-21152349) (3 nóim 06)

P

Plé

Déantar cur síos san fhíseán ar An bPápa Proinsias a bheith mar dhuine a chaitheann gnáth éadaí, a thaistealaíonn ar an gcóras iompair phoiblí, a thiomáineann carr gnách. (2008 Ford Focus).

- Cén tionchar a bheadh ag duine dá leithéid ar an bpáacht?

G

Gníomhaíocht

Déan comparáid ghrafach idir An Pápa Proinsias agus An Pápa Beinidict XVI. Tarraing nó gearr amach pictiúir a léiríonn an t-eolas seo leanas:

- Córais Iompair
- Casóga
- Cótaí
- Bróga
- Lóistín

O

Obair Bhreise

Deir daoine áirithe gur éist Dia le guí an phobail nuair a roghnaíodh An Pápa Proinsias. Scríobh alt a thugann do chuid smaointe féin ar an ráiteas sin.

P

Plé

Léigh na sonraí thíos faoin bPápa Proinsias, agus caith tuairim faoin sórt duine atá ann.

- An bhfuil ionadh ort faoin mhéid a deirtear thíos?
- Cad é do thuairim faoin saol a chaitheadh An Pápa?

**FÍORAIS FAOIN
BPÁPA PROINSIAS**

Ainm: Jorge Mario Bergoglio	Rugadh: 17/12/1936
Áit Bhreithe: Buenos Aires, An Airgintín	Sula ndearnadh sagart de, d'oibrigh sé mar dhoirseoir slándála i mbeár
Bhí cailín aige sula ndearnadh sagart de, bhain sé taitneamh as an rince tangó	Déanann an Pápa a bhia féin a ullmhú agus baineann sé an-taitneamh as an gcócaireacht
Is eisean an chéad Pápa darb ainm Proinsias	Tá Céim Mháistir sa cheimic agus san fhealsúnacht aige
Níl ach scamhóg amháin aige ón uair a bhí sé ina dhéagóir	Bhí sé sa dara háit nuair a toghadh an Pápa Beinidict sa bhliain 2005, deirtear
Bíonn sé ag tvuíteáil	Is breá leis an pheil
Tá an Spáinnis, an Laidin, an Iodáilis ar a thoil aige agus Béarla, Francis, Gearmáinis, Portaingéilis agus Úcráinis mhaith aige freisin	Léann sé an Bíobla agus is aoibhinn leis <i>Lord of the Rings</i>
Tá cónaí air i dteach beag sa Vatacáin, in ionad mar a bhíodh na Pápaí eile ina gcónaí i só-árasáin na Vatacáine	2013 – tofa mar Phápa 2013 – D'ainmnigh <i>People Magazine</i> mar Phearsa na Bliana é
Uimhir 1 i liosta 'Forbes 2014', den 50 cheannaire is mó ar domhan	Bronnadh Harley-Davidson air – dhíol sé é le hairgead a bhronnadh orthusan gan dídean

(Foinse: www.thefactsite.com/2015/10/pope-francis-facts.html)

G

Gníomhaíocht

Scriobh beathaisnéis An Phápa Proinsias. Déan taighde faoi ábhar suimiúil a chuirfeá leis.

Nó:

Samhlaigh go mbeadh deis agat An Pápa Proinsias a chur faoi agallamh. Tá cead agat seacht gceist a chur air. I bpéirí, déan gearrliosta de sheacht gceist. Beidh gá le cur agus cúiteamh le teacht ar an rogha dheireanach.

Nó:

Déan amlíne a thugann cur síos ar shaol An Phápa Proinsias. Beidh gá le tuilleadh taighde a dhéanamh leis an scéal go léir a ríomhadh go cruinn. Bíodh go leor eolais ann a thugann cur síos ar an saol a chaitheann sé.

F

Féach: youtu.be/8Q_u0r1mqGc (2 nóim) Baineann An Pápa Proinsias sult as an saol! Léiríonn an físeán an t-ochtú breithlá dhéag agus trí scór á cheiliúradh sa Róimh aige.

P

Plé

- Cén sórt duine é An Pápa Proinsias an dóigh leat, dar leis na hagallóirí?
- An dóigh leat gur duine maith eisean le bheith mar cheannaire na hEaglaise?

G

Gníomhaíocht

Cén aois a bheidh ag An Pápa Proinsias ar an 17/12/2018?

Urnaí Chúig Mhéar an Phápa Proinsias

Caitheann An Pápa Proinsias saol simplí, in éadaí gnácha. Molann sé bealach sothuigte dúinn le guí a dhéanamh. Tugtar Urnaí Chúig Mhéar air.

Urnaí Chúig Mhéar an Phápa Proinsias

1. Is í an ordóg an mhéar is gaire duit. Cuir tús le d'urnaí agus guigh ar son do mhuintire féin. Is iad siúd na daoine is gaire duit. Tá dualgas aoibhinn orainn guí ar a son.
2. Tagann an chormhéar ina dhiaidh sin. Guigh ar son na ndaoine a thugann oideachas duit, nó a dhéanann tú a leigheas. Bíonn tacaíocht agus eagna chinn uathu le cuidiú leis an duine eile. Bíodh siad go mór chun tosaigh i do chuid paidreacha.
3. Is í an tríú mhéar an ceann is faide. Cuireann sé ár gceannairí i gcuimhne dúinn, iadsan atá i bhfeidhm orainn, a bhfuil údarás acu orainn. Bíonn treoir Dé de dhíth orthu.
4. An cheathrú mhéar, méar an fháinne, is í sin an ceann is laige. Cuireann sé i gcuimhne dúinn guí ar son na n-easlán, ar son daoine a mbíonn deacrachtaí saoil acu.
5. Cuireann an lúidín i gcuimhne dúinn guí ar ár son féin. Má chuireann tú paidreacha ar son an duine eile, beidh tuiscint agat ar do riachtanais féin, le guí ar a son.

(Foinse: www.patheos.com)

M

Machnamh

Bain úsáid as an gcóras thuas agus déan paidir chúig mhéar a chumadh duit féin. Scríobh síos é. Nuair a bhíonn sin déanta, déan machnamh gearr ar bhrí na bhfocal, agus déan guí.

O

Obair Bhreise

Lean An Pápa Proinsias ar Twitter. Léigh ráiteas an lae uaidh, agus bíodh plé agat le duine muinteartha maidir leis an mbrí a bhaineann leis.